

Overzicht geschiedenis Zeehondenonderzoek 2015

Totstandkoming onderzoek

- 14-10-2013: Advies in Portefeuilleoverleg over zeehondenonderzoek. Voorstel om voor 85.000 euro onderzoek door IMARES (huidig Wageningen Marine Research) laten doen naar achterblijvende groei zeehondenpopulatie met als mogelijke oorzaak vervuilende stoffen, zoals geperfluoreerde verbindingen (PFCs). Vanwege overschrijding grens voor enkelvoudige opdrachtverlening zou aan IMARES opdracht geven besluit van GS vragen. Vanwege budgettaire overwegingen wordt het bedrag voor het onderzoek als hoog beoordeeld. Conclusie is wel onderzoeken, maar kritisch naar de begroting kijken.
- 12/ 13 december 2013: Opdracht wordt aan IMARES gegeven voor onderzoek van 7.500 euro. In de opdracht wordt gevraagd een literatuuronderzoek te doen.
- 16 december 2013: Factuur wordt ontvangen voor literatuuronderzoek van 7.500 euro.

Onderzoek Zeehonden in het Deltagebied; populatieontwikkeling en geperfluoreerde verbindingen

- December 2014: Eindconcept van literatuuronderzoek Zeehonden in het Deltagebied; populatieontwikkeling en geperfluoreerde verbindingen wordt ontvangen.
- Januari 2015: Intern overleg ambtelijk binnen provincie. Acties die in dit overleg zijn gebracht naar aanleiding van de aanbevelingen:
 - 1) Signaal naar andere delen Nederland om afgesproken standaard registratie van aangespoelde zeehonden in te gaan vullen, zodat beter vergelijk mogelijk is.
 - 2) Signaal afgeven aan ministerie om voor een aantal stoffen meer onderzoek te gaan doen in biota in plaats van deze stoffen in water te meten, waarin ze maar zeer sporadisch aangetroffen worden.
 - 3) Contact opnemen met de NVWA en ze wijzen op de resultaten van deze studie in relatie tot de Europees afgestemde norm voor biota die is vastgelegd om de humane consumptie te beschermen. Tevens aan de NVWA vragen of er al metingen zijn uitgevoerd naar perfluorverbindingen in schelpdieren en visproducten uit de deltag gebied.
 - 4) Het onderzoek met Rijkswaterstaat, de beheerder van het gebied, bespreken en verzoeken of zij invulling willen geven aan een vervolg. Net als bij eerdere studies kunnen wij meedenken, maar het initiatief moet bij de beheerder liggen.
 - 5) Bij ministerie navraag doen of effecten van nieuwe generatie perfluorverbindingen bekend is bij ze en of ze van plan zijn om hier actie op te ondernemen.

Van acties 2 en 4 is te herleiden dat dit inderdaad onder de aandacht is gebracht. Er blijkt dat Rijkswaterstaat in de verschillende onderzoeken aanleiding heeft gezien tot monitoring van PFAS in verschillende dieren (biota). Voor de overige acties wordt aangegeven dat in mails en gesprekken hier ambtelijk aandacht voor is gevraagd, maar dat hier geen directe reacties op zijn ontvangen.
- Eerste maanden 2015: Bestuurlijk-ambtelijke afstemming over opdracht geven op een eventueel vervolgonderzoek. Vanuit een provinciale opdracht zou het onderzoek dan zich met name concentreren op de voortplanting van Zeehonden in het deltag gebied. Uit gesprekken blijkt dat is geconcludeerd dat dit binnen het totaal van alle werkzaamheden geen prioriteit kreeg. Van deze uitwisseling is geen ingebrachte notitie of verslag in de archieven aangetroffen.
- 13 april 2015: Eindversie van het onderzoek is ontvangen, geregistreerd en door de WUR gepubliceerd.

Aandacht in 2021

- Juni 2021: Intern provincie wordt zoveel mogelijk kennis ten aanzien van PFAS bij elkaar gebracht, resulterend in GS-nota voor GS 22 juni en brief aan PS die op 23 juni wordt verstuurd. Hierin wordt gewezen op Dioxine-onderzoek uit 2005 en Voedselwebonderzoek uit 2010 waarin PFAS in de Westerschelde al in het verleden naar voren is gekomen.
- Juli 2021: Met partijen als Rijkswaterstaat, RIVM, Ministerie I&W. Ministerie VWS, Waterschap Scheldestromen, GGD, RUD, DCMR en Vlaamse partijen als departement Mobiliteit en Openbare Werken, VMM besproken om zoveel mogelijk informatie bij elkaar te brengen.
- Parallel aan de gesprekken was binnen de provincie ook het Vervolgonderzoek chemische stoffen in visserijproducten uit de Westerschelde uit 2007 in beeld en is dat op de website van de provincie actief naar buiten gebracht.
- 13 september 2021: Ambtelijk wordt binnen de provincie in een gesprek tussen collega's benoemd dat er ook nog sprake is van een zeehondenonderzoek uit 2015, waar een relatie is met PFAS.
- Eind september 2021: In overdracht aan de nieuw startende procesregisseur PFAS Westerschelde wordt aangegeven dat er nog een openstaande actie is om te kijken naar zeehondenonderzoek uit 2015.
- 20 oktober 2021: Onderzoekster Wageningen Marine Research geeft presentatie over kennis over PFAS. In de presentatie zijn ook de cijfers over PFAS in zeehonden die zijn gebruikt in de onderzoeken uit 2010 en 2015 opgenomen.
- 3 November 2021: PZC vraagt naar aanleiding van bericht op twitter om reactie op Zeehondenonderzoek. Uitgezocht wordt hoe met aanbevelingen destijds is omgegaan.
- 4 november 2021: Schriftelijke reactie aan PZC.
- 4 november 2021: In gesprek met Rijkswaterstaat en Wageningen Marine Research wordt door deze partijen aangegeven dat naar aanleiding van de eerdere onderzoeken sinds 2014 monitoring van PFAS in verschillende biota (dieren) plaats vindt.
- 5 november 2021: Persverklaring naar aanleiding van bericht in PZC.